

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ

Број: 6/0-02-349/2013-7
Датум: 30. мај 2013. године
Београд

На основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09), члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 47/2011), и члана 13. став 2. Статута Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 49/2010), члан Савета Комисије за заштиту конкуренције по овлашћењу председника Комисије за заштиту конкуренције бр. 1/0-06-332/2013-1 од 30. априла 2013. године, одлучујући по Пријави концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-349/2013-1, коју је у име клијента – „Telenor Danmark Holding A/S“, са регистрованим седиштем на адреси Frederikskaj, 1780 Копенхаген V, Данска, матични број друштва 14724346 – поднела на основу достављеног пуномоћја адвокат Срђана Петронијевић, из Београда, ул. Француска бр. 27, дана 30. маја 2013. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле друштва „Telenor Danmark Holding A/S“, са регистрованим седиштем на адреси Frederikskaj, 1780 Копенхаген V, Данска, матични број друштва 14724346, над друштвом „КВС Банка а.д. Београд“, са седиштем на адреси ул. Омладинских бригада бр. 90 в, Београд, Република Србија, које је регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17138669, до чега долази на основу уговорног преузимања свих акција „КВС Банке а.д. Београд“, односно куповином 100% акција „КВС Банке а.д. Београд“ од претходног власника тих акција – друштва „КВС Insurance N.V.“.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је у прописаном року од стране подносиоца пријаве извршена уплата износа од 2.768.147,50 (двамилионаседамстотина шездесетосамхиљадастотчетрдесетседам и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Управе за трезор Министарства финансија и привреде Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-349/2013-1, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку из чл. 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Пријава концентрације бр. 6/0-02-349/2013-1 (у даљем тексту: пријава), поднета је 15. маја 2013. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), преко адвоката Срђане Петронијевић, ул. Француска бр. 27, Београд, која је на основу специјалног пуномоћја издатог 30. априла 2013. године од стране друштва „Telenor Danmark Holding A/S“ (овде подносиоца пријаве), овлашћена за припрему и подношење предметне пријаве Комисији. Прегледом предметне пријаве и укупне документације која је уз исту достављена, утврђено је да је достављена пријава квалитетно припремљена и да садржи све прописане елементе, прилоге, као и сва релевантна документа. Такође, оцене и закључци које је у вези спровођења ове концентрације, подносилац доставио Комисији, а односе се на процену последица њеног реализовања, припремљене су на аналитичан и професионалан начин и са квалитетним образложењем свих изнетих ставова. С обзиром на све претходно изнето, предметна пријава је по својој форми, садржају и начину подношења, приложеном објашњењу начина њеног спровођења, као и мотивима спровођења, у свему усаглашена са Уредбом о садржају и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 89/09). Будући да је подносилац благовремено и у целости извршио уплату прописане накнаде за издавање акта Комисије, што је констатовано у ставу II диспозитива, утврђена је испуњеност свих услова за поступање и одлучивање Комисије у овој управној ствари. Подносилац из разлога који су образложени у тексту предметне пријаве, предлаже Комисији доношење решења у скраћеном поступку.

„Telenor ASA“ јесте крајње матично друштво свих друштава који су чланови, односно припадају Telenor групи, укључујући и друштво које је власник „Telenor Danmark Holding A/S“. Telenor група један је од водећих светских мобилних оператера, са близу 150 милиона мобилних претплатника. Портфолио Telenor услуга, између осталог обухвата услуге фиксне и мобилне телефоније, услуге фиксног и мобилног преноса података, услуге радио-дифузног преноса преко кабла и сателита и услуге сателитског емитовања. Мада су главне пословне активности Telenor-а везане за нордијски регион (Норвешка, Шведска, Данска и Финска), ово друштво, односно Telenor група послује у 11 земаља у које осим претходно наведених спадају и Индија, Пакистан, Бангладеш, Малезија, Тајланд, Србија и Црна Гора. Главни акционар друштва „Telenor ASA“ на дан 31. март 2013. године јесте норвешка влада са близу 54% удела у укупном власништву, а сви остали акционари (међу првих 10) о чијем идентитету и појединачном уделу је подносилац Комисији доставио одговарајуће податке, имају акционарски удео који се појединачно у овој групи акционара креће између 1% и 4,5%.

Директни стицалац контроле у предметној концентрацији јесте данско друштво „Telenor Danmark Holding A/S“ (у даљем текст: Telenor, или подносилац пријаве). Ово друштво је укључено у производњу, продају, маркетинг и развој мобилних и фиксних телекомуникационих услуга и других сродних области. Како је претходно истакнуто и непосредни подносилац пријаве за своје крајње матично друштво има „Telenor ASA“, док је власник

100% удела у подносиоцу пријаве компанија „Telenor Mobile Holding AS“ као члан Telenor групе.

Telenor је присутан у Републици Србији, преко своја два правна лица, а ту су: „Telenor“ д.о.о. – једночлано друштво основано 2006 године (његов једини оснивач и члан са 100% удела је „Telenor A/S“). „Telenor Србија“ нуди напредне гласовне и негласовне услуге и prepaid и postpaid претплатницима. Негласовне услуге обухватају SMS, MMS, услуге мобилних садржаја и интернет услуге. Почетком 2010. године, „Telenor Србија“ је добио дозволу за јавне мреже и услуге фиксне телекомуникације, када је у свој портфолио услуга уврстио и услуге фиксне телефоније. Други облик присутности Telenor-а на тржишту Републике Србије остварен је преко друштва „Telenor Direct“ д.о.о., које је основано 2008. године са седиштем у Београду. Ово друштво је дистрибутер „Telenor Србија“ prepaid пакета, картица и електронских ваучера у Србији. Од 2008. године Telenor Direct група је присутна на тржишту и успешно покрива више од 19 хиљада малопродајних места. Telenor Direct је двочлано друштво у коме је већински члан са 51% удела – „Direct Group“ д.о.о. из Београда, док је мањински члан друштва са уделом од 49% - „Telenor d.o.o. Beograd“.

Као циљно друштво у предметној пословној трансакцији – пријављеној концентрацији, подносилац пријаве определио је „КВС банку а.д.“ са седиштем у Београду (у даљем тексту: КВС Beograd, или циљно друштво). Ово домаће друштво, односно банка, јесте чланица КВС Групе – једне од водећих европских финансијских групација, са око 47 хиљада запослених и приближно 9 милиона клијената широм света. КВС Група ушла је на банкарско тржиште Републике Србије јуна 2007. године куповином 100% акција „А Банке“. Променом имена у Агенцији за привредне регистре, „А Банка“ је од 6. марта 2008. године регистрована под новим именом као „КВС Банка а.д. Beograd“. У Републици Србији, КВС је као банкарска организација примарно фокусирана на физичка лица и компаније мале и средње величине, а своје клијенте опслужује преко националне дистрибутивне мреже од 58 филијала које се налазе у економски најатрактивнијим областима Републике Србије.

Као правни основ предметне концентрације, подносилац пријаве Комисији је доставио у оригиналу и преводу на српски језик овереним од стране судског преводиоца за енглески језик – Светлане Михаиловић, Уговор о продаји и куповини целокупног емитованог акцијског капитала „КВС Banke а.д. Beograd“, које су стране потписнице закључиле 26. априла 2013. године. Потписник предметног уговора на страни купца је „Telenor Danmark Holding A/S“, док је потписник овог документа на страни продавца белгијска компанија „КВС Insurance N.V.“, која је актуелни власник 100% акцијског капитала циљног друштва пре спровођења концентрације. Предвиђено је да по основу Уговора о купопродаји акција Telenor стекне 100% акција у КВС Beograd и на тај начин постане искључиви акционар ове банке. Комисија констатује да је спровођење ове концентрације условљено другом пословном трансакцијом која је већ спроведена и о чему је Комисија одлучила својим решењем бр. 6/0-02-329/2013-3 од 14. маја 2013. године. Конкретно, реч је о одобравању концентрације која је настала продајом имовине и преносом већине кредита, депозита и других пословања „КВС Banke а.д. Beograd“ на „Societe Generale Banka Србија а.д. Beograd“. Такође, Комисија истиче да у наведеној и већ

спроведеној концентрацији Telenor није био учесник, односно није чинио ниједну од уговорних страна приликом закључења Уговора о преносу пословања који је чинио правни основ ове реализоване концентрације. Све претходно изнето опредељује закључак да ће Telenor стећи КВС Beograd (што је предмет ове пријаве), тек пошто она распрода свој портфолио Societe Generale банци, након чега КВС Beograd (овде циљно друштво) поседује само дозволу за рад банке, основну банкарску инфраструктуру и ограничен број клијената.

Приликом предлагања дефиниције релевантног тржишта производа, подносилац износи становиште да ова дефиниција може остати отворена, будући да без обзира на прецизност у дефиницији тржишта, према становишту подносиоца не постоје проблеми у области конкуренције које намеће, или ствара предметна трансакција. Ово из разлога што трансакција не предвиђа да Telenor преузме портфолио клијената КВС Beograd, већ само основну банкарску инфраструктуру која ће се користити у будућности за развој Telenor банкарске мреже и решења. Сем тога, Telenor тренутно не послује у банкарском сектору ни у Србији, ни у региону, због чега ова трансакција не узрокује преклапање између учесника концентрације ни на једном од могуће дефинисаних релевантних банкарских тржишта. И поред оваквог става, подносилац пријаве је предложио да се у циљу њене комплетности релевантно тржиште производа дефинише у складу са праксом доношења одлука Комисије ЕУ. Наиме, у случајевима када не постоји преклапање, или је оно ограничено, Комисија ЕУ није тржиште делила даље од основних група банкарских производа, односно:

- a) послова са становништвом;
- b) послова са привредом;
- c) платних картица.

За свако од овако дефинисаних релевантних тржишта, подносилац пријаве је определио његове главне карактеристике, обухват сваког од ових тржишта по структури банкарских услуга и исти се налазе у списима предмета.

Подносилац пријаве у погледу дефинисања релевантног географског тржишта, сматра да се тржиштем у територијалном смислу за потребе спровођења ове пословне трансакције, треба сматрати читаво национално тржиште, односно територија Републике Србије и то за сва три тржишта производа која су претходно наведена. Према наводима подносиоца пријаве оваква (географска) дефиниција релевантног тржишта је одговарајућа, из разлога што Србија има прилично строг режим прописа који у значајној мери ограничавају могућност да било који резидент Републике Србије отвори и води рачун у било којој страниој банци. Наиме, према одредбама Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству („Службени Гласник РС“ бр. 31/2012), само је врло ограниченом броју резидената дозвољено коришћење услуга страних банака (такво ограничење не односи се на резиденте запослене у амбасадама, студенте на школовању у иностранству, итд.). Овакав приступ у дефинисању релевантног географског тржишта, према мишљењу Комисије у складу је са праксом одлучивања у Европској Унији. Наиме, по питању банкарских услуга у пословима са становништвом, сматра се да је релевантно географско тржиште национално по обиму, услед различитих услова конкуренције какви у упоредној

области пословања постоје на територијама других држава. У погледу банкарских послова са привредом, оно се у пракси рада ЕУ, када је реч о малим и средњим предузећима, најчешће одређује као национално. Банкарске услуге које се у оквиру пословања са привредом нуде великим корпоративним клијентима, свакако да могу имати и ширу – интернационалну димензију, што може важити и за тржиште платних картица, које често захтева да у територијалном смислу буде третирано шире од националног тржишта.

Подносилац пријаве за потребе одређивања главних конкурената на националном тржишту пружања и коришћења банкарских услуга, послужио се одређеним подацима који репрезентују тржишни удео групе највећих пословних банака активних на домаћем банкарском тржишту. Тржишну позицију групе анализираних банака, подносилац пријаве је определио у односно на неколико кључних и уобичајених, а самим тим и најчешће коришћених индикатора банкарског пословања. У такве показатеље спадају банкарска актива, кредити, као и депозити. По било којем од ових критеријума лидер на националном банкарском тржишту јесте „Banca Intesa“ (чији је удео на сваком од ових посматраних тржишта у интервалу од 14,5% до 15,5%). Друга по висини удела на претходно опредељеним банкарским тржиштима јесте „Комерцијална банка“ са распоном појединачних удела на овим тржиштима од 10,1% до 13,9%. Следе „Unicredit Banka“, „Raiffeisen“ банка, „Societe Generale“, „Eurobank EFG“, „Ниро Алпе-Адрија“, итд. Циљна банка у предметној концентрацији, како у погледу своје банкарске активе, тако и у погледу кредитне и депозитне активности, има тржишни удео на сваком од ових тржишта од око 1%. Таква ситуација сугерише закључак да циљно друштво у предметној концентрацији у односу на две банке са најјачим тржишним позицијама има значајно заостајање. Конкретно, по било којем од овде коришћених критеријума рангирања, циљно друштво заостаје за 10 до 15 пута у односу на тржишну позицију какву остварују „Banca Intesa“ или „Комерцијална банка“, као две првопозициониране банке на српском банкарском тржишту.

Подносилац пријаве је доставио све карактеристике КВС банке, дефинишући исту као банку универзалног банкарског профила. Такође су достављени и сви подаци о броју филијала циљног друштва у Републици Србији и њихов комплетан географски преглед, који је подносилац презентовао у посебном прилогу. Међутим, Комисија је полазећи од суштине предметне пословне трансакције, као и мотива за њено спровођење оценила да дистрибутивна мрежа КВС банке није од значаја за Telenor и предложену концентрацију. Наиме, све филијале КВС банке, осим седишта КВС банке на локацији „Airport City“ ће бити затворене и Telenor ће развити сопствена пословна решења за дистрибуцију својих банкарских услуга.

„Telenor Srbija“ је посвећен пружању напредних мобилних финансијских услуга клијентима у Србији. Куповина циљне банке од стране Telenor-а јесте одлучујући корак у том процесу, а чији је циљ да доведе до стварања и понуде атрактивних услуга мобилног банкарства. Након што Telenor у будућности отвори нову Telenor банку, у својој понуди ће имати иновативне услуге мобилног банкарства, које ће постати доступне у сваком тренутку и са било ког места по европским стандардима и квалитету у овој области активности. Ради остваривања оваквог пословног циља, Telenor је одлучио да купи КВС (овде

циљну) банку, будући да је то решење које најбоље одговара будућој развојној и пословној стратегији купца и омогућава му најбржи излазак на тржиште. Telenor очекује да ће мобилне финансијске услуге увести нове стандарде у свакодневни живот грађана у Републици Србији и спреман је да преузме активну улогу у том процесу. С друге стране, одлука КВС групе да прода своју банку у Републици Србији, чини део стратешке промене фокуса КВС групе који је договорен са Европском комисијом новембра 2009. године. Од тада, циљна банка преноси фокус на физичка лица, мала и средња предузећа и компаније средње тржишне снаге на својим главним тржиштима у Белгији и централној и источној Европи. Постепена продаја имовине ове банке, смањење обима пословања и котирања друштва на берзи, чине облике пакета структурног и финансијског реструктурирања ове банке у глобалним оквирима. Конкретно, КВС банка ће постепено смањити своје садашње активности у области банкарства у Србији, како би потпуно изменила свој портфолио и организациону структуру.

На основу свих релевантних чињеница утврђених у поступању и решавању по предметној пријави, оцењено је да спровођење ове концентрације неће водити спречавању, ограничавању и нарушавању конкуренције у Србији, нити ће водити стварању или јачању доминантног положаја било ког учесника у концентрацији, на основу чега је оцењено да иста неће негативно утицати ни на конкуренцију у оквиру банкарског тржишта Републике Србије, те да у односу на критеријуме из члана 19. Закона представља дозвољену концентрацију.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

П. О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Проф. др Весна Бесаровић, члан Савета